

ks. Stefan Szymik MSF, Lublin

Czekając na Ducha Prawdy

Nasza refleksja nad tajemnicą uczniów Jezusa ma jak dotąd charakter wstępny, wprowadzający w problematykę. Tak było z orędziem Jezusa Chrystusa o Królestwie Bożym i podobnie z tajemnicą męki i śmierci na krzyżu, dopełnionej powstaniem Nauczyciela z martwych. Również kolejny temat ma charakter ogólny, ale jednocześnie fundamentalny dla zrozumienia tajemnicy uczniów Jezusa. Podczas Ostatniej Wieczerzy Jezus powiedział: „Pożyteczne jest dla was moje odejście. Bo jeżeli nie odejdę, Pocieszyciel nie przyjdzie do was. A jeżeli odejdę, pošę Go do was” (J 16,7). Odejście, o którym mówi Jezus, to męka, śmierć, zmartwychwstanie i powrót do Ojca. Natomiast Pocieszyciel – to obiecany uczniom Duch Święty, który ma na nich zstąpić. Przed zmartwychwstaniem Duch Święty działał w osobie Jezusa Chrystusa, widzialnymi znakami objawiając i potwierdzając Jego godność. Inaczej było z Apostołami i uczniami, którzy trwali w jedności z Jezusem, ale jakby znajdowali się poza działaniem Ducha. Jak napisał Jan Ewangelista: „Duch bowiem jeszcze nie był im dany, ponieważ Jezus nie został jeszcze uwielbiony” (J 7,39).

1. Pełen Ducha Świętego

W Starym Testamencie autorzy natchnieni mówią o Duchu Bożym. Opisują w ten sposób nadzwyczajną moc wychodzącą od Boga i przychodzącą do człowieka. Była to moc, którą dysponuje Bóg i którą daje ludziom w sytuacji konkretnej potrzeby lub na stałe (Lb 11,16-25), by uzdolnić ich do nadzwyczajnych zadań. W momencie szczególnego zagrożenia narodu wybranego Duch Boży niejako „spadał” na sędziów Izraela i uzdalniał ich do wyjątkowych, bohaterskich czynów. Oni zaś, walcząc z wrogiem, ratowali naród i przynosili mu wolność (Sdz 3,10-11; 15,14). Duch Boży dawał też rządzącym królom potrzebną siłę i mądrość, a proroków uzdalniał do głoszenia słowa i woli Jahwe (Rdz 41,38) i przepowiadania przyszłości (Lb 24,2). Prorok Izajasz mówił o Duchu Pańskim spoczywającym na przyszłym Mesjaszu, który otrzyma pełnię darów duchowych, jakie są potrzebne do realizacji Jego powołania (Iz 11,1-2).

Dzięki temu Duchowi historia zbawienia ludzkości ma rzeczywistą jedność. Duch był także obecny w życiu osób, które pierwsze spotkały Syna Bożego: udzielił się Jego Matce i został dany Janowi Chrzcicielowi, Elżbiecie i Symeonowi (Łk 1-2).

Jednak w sposób najbardziej spektakularny Duch Święty objawił swoją obecność w czasie chrztu Jezusa w Jordanie (Mk 1,10; J 1,32-33). Po chrzcie Jezus rozpoczyna swą mesjańską i zbawczą działalność (por. Dz 10,38). Duch prowadzi Go na pustynię, a potem do rodzinnego miasta, do Nazaretu (Łk 4,1,14). W synagodze Jezus odniesie do siebie słowa proroka Izajasza: „Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi” (Łk 4,18). Odtąd Chrystus Pan pełen Ducha Świętego głosi słowo Boże i czyni znaki i cuda. Jego wystąpienie zapoczątkowało nowy etap ludzkiej historii.

2. Duch Święty dany uczniom

Jednak był jeszcze inny ważny moment tej historii, a mianowicie wstąpienie Jezusa do nieba. Jezus opuszcza swoich uczniów i odtąd nie działa w mocy Ducha na ziemi (por. Łk 10,21), ale w zamian wylewa Ducha Świętego wprost na uczniów w formie daru (Dz 2,33).

Duch Święty jest darem dla wierzących (Dz 2,38; 8,15; 10,45.47), przyobiecany przez Chrystusa (Dz 1,4-8) i później wylany na Apostołów (por. Dz 2,1-47). Duch Święty zstępuje, aby kształtować uczniów w duchu Chrystusa i ubogacać ich swymi darami (por. Flp 1,19; Rz 8,9; Ga 4,6). Jak wcześniej Jezus po chrzcie w Jordanie, tak teraz Apostołowie i uczniowie po Pięćdziesiątnicy pełni Ducha Świętego rozpoczynają misję dawania świadectwa powierzoną im przez Chrystusa. Duch wspomaga Apostołów i uczniów w ich działalności misyjnej i działa w ludziach i przez nich (Dz 13,2.11).

Duch Święty działa także we wspólnocie uczniów. Duch jest Przewodnikiem uczniów w drodze do pełnego poznania Prawdy, którą jest Chrystus i Jego zbawcze dzieło. Duch Święty kontynuuje zbawcze posłannictwo Jezusa i dopełnia przyniesione przez Niego objawienie. Jego zadaniem jest ukazanie uczniom pełnej prawdy o tym, co objawił Jezus. Jak napisał św. Jan Ewangelista: „Duch Prawdy doprowadzi was do całej prawdy” (zob. J 16,12-15).

Rola Ducha Świętego we wspólnocie uczniów jest szczególna i polega na przypominaniu i wyjaśnianiu słów Jezusa w perspektywie Jego zmartwychwstania. Duch Prawdy nie tylko ożywia pamięć uczniów, ale także przypomina im Pisma i je interpretuje, szczególnie zaś przepowiednie mesjańskie, w których było zawarte świadectwo o Chrystusie. Duch sprawia, że słowa Jezusa, niegdyś niezrozumiałe i trudne do przyjęcia (J 6,60), stają się obecnie zrozumiałe i są treścią życia uczniów. Dzięki Jego działaniu uczniowie pełniej poznają Boskie pochodzenie i zbawczą misję Jezusa i głoszą światu z całą mocą orędzie o Zmartwychwstałym. Doświadczając obecności Ducha Prawdy Kościół, jako wspólnota uczniów, ma pewność wiernego przekazu Jego nauki, także po odejściu pokolenia naocznych świadków Jezusa.

Oświeceni światłem Ducha Świętego, chrześcijanie nieustannie pogłębiają i rozwijają prawdę Bożą. Duch Święty, jako Duch Prawdy, odsłania i przypomina uczniom nieustannie objawienie przyniesione przez Jezusa, pomaga je zrozumieć i wciąż na nowo odkrywać jego sens.

3. Dary Ducha Świętego

Wspólnota uczniów rozpoznaje i doświadcza pełni Ducha przede wszystkim w Jego niezliczonych darach wewnętrznych, udzielonych jej okazjonalnie lub na stałe, jednak zawsze dla zbudowania wspólnoty – dla zbudowania ludu Bożego (1 Kor 14,12.26). Duch Święty jest dany wierzącym w momencie chrztu świętego. „Wszyscy w jednym Duchu zostaliśmy ochrzczeni, aby stanowić jedno Ciało. [...] Wszyscy też zostaliśmy napojeni jednym Duchem” (1 Kor 12,13) – napisał św. Paweł.

Duch jest tajemniczą i cudowną mocą wewnątrz człowieka, bez której ten pozostałby człowiekiem cielesnym. Pełni Ducha rozpoznaje się i doświadcza w Jego niezliczonych darach i w Jego działaniu. Apostoł Paweł wyliczył wielorakie dary, posługi i działania Ducha Świętego we wspólnocie Kościoła. Jest to dar mądrości słowa, dar umiejętność poznawania, dar wiary i łaska uzdrawiania, dar czynienia cudów, dar proroctwa i języków, także łaska tłumaczenia języków (1 Kor 12,4-11; 14,3-16). Są to także różne posługi: urząd diakona, urząd nauczyciela, dar napominania i kierowania, ale także miłosierdzie, bojaźń Boża i miłość braterska (Rz 12,6-10).

Duch Święty pozostaje tajemnicą, ale równocześnie jest doświadczalny w czynach i wyborach, jakich codziennie dokonują chrześcijanie. Duch jest przede wszystkim i pozostaje Duchem wiary: „Uwierzyłem, dlatego przemówiłem. My także wierzymy i dlatego mówimy” (2 Kor 4,13). Prawdziwym darem Ducha jest przede wszystkim dobra modlitwa (Rz 8,26-27). Również czyny miłości chrześcijańskiej są skutkiem działania Ducha Świętego (1 Kor 13; Rz 5,5), zaś życie i wzrost chrześcijańskich wspólnot – to znak i probierz obecności

prawdziwego Ducha (zob. 1 Kor 12,3; 14,1-33). Również ciało to świątynia mieszkającego w człowieku Ducha Świętego (1 Kor 6,19).

Konieczne było, aby Chrystus Pan opuścił ten świat i uczniów i wstąpił w chwale do nieba. Bowiem niezwykłym owocem tego odejścia było przekazanie uczniom Ducha Bożego, Ducha Prawdy, który odtąd jest z nimi i pozostaje na zawsze. Jest to nowa szkoła, wszechnica Ducha Świętego – naturalne przedłużenie i kontynuacja Jezusowej szkoły przyjaźni i miłości.

■